

محمد خندق آبادی

آرامش روان

- * دریای آرام و متلاطم
- * زیانهای نگرانی روح
- * تمدن و آثارشوم آن
- * روانشناسان چه میکنند؟
- * اسلام و تأمین آرامش روان

* * *

دربای آرام و متلاطم

دربای خشمگین ، دربای طوفانی ، دربایی که دستخوش امواج خروشان شده و هر زمان موجی دیوانه و از آن برخاسته و بسوی ساحل حمله ورمیشود هر گرفقابل بهره برداری نیست .

ذیرا هر موج خشمگینی که ساز دریا بر می آورد آرامش را بهم ذده و کشتیها و قایقهای آنقدر بالا و پائین میاندازد تداعیت آنها را در میان آب فروپرده و در نتیجه ، افراد بسیاری قربانی امواج خروشان میشوند و کشتی با آن عظمت را بصورت تخته پاره‌ای تحويل ساحل میدهد .

بنابراین درباییکه متلاطم باشد و آرامش خود را از دستداده از آن نمیتوان استفاده نمود آری دریا هنگامی مفید بحال اجتماع است و میتوان از کشتی رانی در آن بهره برداری نمود که در حال آرامش باشد ، ذیرا اضطراب و نگرانی آن با امواج خشمگین خود بقیمت خورد شدن کشتیها و تلف شدن انسانها تمام خواهد شد .

ودر حال یکه در باطوفا نیست چاره‌ای نیست مگر آنکه کشتی لنگرانداز و تنها رل نجاتش پناهنده شدن بنیروی لنگراست تا بتواند در مقابله با امواج قوی و شکننده در بی مقاومت و آرامش خود را حفظ نماید.

* زیانه‌ای لنگرانی روان :

هر انسانی برای بهتر زیستن قبل از هر چیز احتیاج بروان آرام دارد؛ و چه بسا یک لحظه اضطراب و لنگرانی مسیر زندگانی انسانی را تغییر بدهد و قدرت فکر و کار را ازاو سلب نماید.

گویند گان، نویسنده گان، دانشجویان، دانشمندان، کارگران و کارمندان برای پیشرفت کار خود و برای نظم و ترتیب آن محتاج بروانی آرامی باشند. و از آنجاکه اجتماع مرکب از افراد است لنگرانی آحاد اجتماع آرامش عمومی را بهم زده و مسیر جامعه را دگرگون می‌سازد.

متأسفاً نه بشر در دریای متلطم زندگی آنجنان گرفتار طوفان و تندباد حوادث می‌شود که آرامش روانش بنگرانی و اضطراب تبدیل گشته و گاه چنان دستخوش امواج خروشان می‌شود که در نوسانهای پر خوف، سرمایه حیات را از دست داده و در گرداب حوادث همچون کشتی در امواج دریا خردشده و نیروی مقاومت را از دست داده و از زندگی و مزایای آن ناامید می‌گردد.

بموجب آمار دقیق که در مجلات و روزنامه‌ها منتشر یافته، این خودکشیها، اعدام‌ها، آتش‌زدنها، بیماری‌ها و همه معلول از دست دادن آرامش روان است، بر اثر آنست که یک انسانی با برخورد بحادنهای تمادل روحی خود را از دست داده و طوفانی در روان او بوجود آمده که منجر بخودکشی و یا بیماری روحی و جسمی او می‌شود.

* تهدن و آثار شوم آن

کاروان بشر در حرکت است؛ بدست او اسرار طبیعت یکی پس از دیگری کشف می‌شود، با سرعت هر چه بیشتر بجلو میراند؛ هر روز با موقتی تازه روبرو می‌شود از یک طرف در آسمانها پرواز نموده و از طرفی با عماق زمین فرود می‌رود.

بانی روی علم تمام قدر تهاجم طبیعی را تسخیر نموده و با ترقی روز افزون علم و صنعت؛ وسائل زندگی مجهز تر و مدرن تر می شود، امروز دن پر توپیش فتهاجم علمی بهترین وسیله زندگی فراهم شده و رفاه و آسایش جسمی تأمین گشته است. ولی با تأسف هرچه بیشتر باید اعتراف نمود این موفقیت های که نسبت دانشمندان شده تنها برای آسایش جسمی اجتماع مفید است و در مقابل برای روان بشر و آرامش آن ذیان آور است.

زیرا با پیشرفت تمدن کنونی بر نگرانی های روحی بشار افزوده گشته، و در مراکزی که تمدن بیشتر نفوذ کرده خود کشی بیشتر رائج شده، و آمار بیماران روانی ارقام سراسام آوری را نشان میدهد.

برای نمونه، عقیده یکی از روانشناسان مشهور آمریکائی نقل می شود تا بخوبی روش نشود که تمدن ماشینی با کنار گذاشتن معنویات که غالیترین نقطه اتکاء بشر در زندگی است چه عواقب شومی را برای توده های انسانی بیار آورده و خواهد آورد.

کتابخانه مددو سه قیمه کم

دکتر کارتربیک روانشناس مشهور آمریکائی در ایالت بوستون چندی قبل اعلام کرد که تقدیم کتاب نیکه اختلالات عصبی بصور تهاجم مختلف دارند روز بروز زیاد می شود.

این روانشناس گفت که در سال ۱۸۶۵ از هر ۵۲۵ نفریک نفر دچار اختلال مشاعر بود و در سال ۱۹۰۰ از ۳۱۲ نفریک نفر دچار اختلال عصبی بود.

این نسبت در سال ۱۹۲۵ یک به ۱۵ شد و اگر همین امر ادامه یابد در سال ۱۹۷۰ نسبت شخص سالم بغير سالم یک به صد خواهد بود.

دکتر کارتربیک می گوید: در سال ۲۰۶۹ در روی زمین فقط یک نفر متعادل وجود خواهد داشت و هیچ کس وجود اوراهم احساس نخواهد کرد.

اطلاعات شماره ۱۱۶۵۰ - نقل از مکتب اسلام

گرچه تمدن کنونی ارزش بشر را بالا برد و لی زیان هایی که به مرآه دارد غیر قابل جبران و آثار شومش بیش از حد است زیرا این ترقیات شگرف فقط در شئون مادی است و برای روان و آرامش آن فکری نشده و نه تنها فکری نشده بلکه این هیا هو و جنجال کار خانجات و ماشین آلات آسایش روانی را از همگان سلب نموده است.

زیرا هر کس میکوشد تا از این وسائل مجهز بهره مند شود و از طرفی همه از تهیه این همه تشریفات عریض و طویل عاجزند و در نتیجه بر اثر محرومیت از آن رنج برده و با مرور زمان این رنجها بصورت عقده های روانی در آمده و خود سبب بروز بیماری های روانی میشود.

واز همه مهمتر نبودن ایمان و عقیده است. زیرا افرادی یافته میشوند که، بر اثر فقدان ایمان و نبودن عقیده بمبده و معاد، بدون هیچ گونه پناهگاهی با کوشش های خستگی ناپذیر، خود را به مقام و ثروت و جمال و و و میرسانند بگمان آنکه درسایه ریاست و مال و زیبایی میتوانند آرامشی حاصل کنند ولی همینکه بین مقامات مادی میرسند نه تنها آرامش روان تأمین نمیشود بلکه بر اثر حرمن و طمع بیشتر با اضطراب و پریشانی های زیادتری روبرو میشوند.

زیرا از خواص محیط های محدود دمادی، کشمکش و تصادم منافع و در نتیجه بروز ناراحتی و پریشانی فکری و ازدیاد امراض روانی است و اساساً خود محیط های ماشینی و صنعتی سراسر آور است و افکار بشر را خسته نموده و تولید اضطراب و نگرانی میکند.

کتابخانه مدرسه علمیه قم

و خلاصه عوامل گوناگونی دست بدست هم داده تولید اضطراب و پریشانی فکری مینماید که اهم آنها مهمتر، نبودن ایمان و عقیده بماوراء الطبيعه است و تمام این عوامل زیانبار به مرأة تمدن تاقص کنونی بوجود آمده است.

* روانشناسان چه هیکملند؟

دانشمندان برای مبارزه با مفاسد اجتماعی و روانی و زیانهای آن بدبانی علوم روانی رفت و باز هم این خستگی ناپذیر تحقیقاتی در این رشته نموده اند و نتیجه مطالعات خود را بصورت کتابهای قطوری در آورده و در دسترس جامعه بشر گذاشته اند.

ولی از آنجاییکه روانشناسی مجموعه ای از تئوری های خشک است و ضامن اجرائی ندارد هر گز قادر نیست که نگرانی های روحی را دریش کن سازد.

زیرا کسیکه تبادل روانی خود را از دست داده است، کجایی تو اندا آن دستورات خشک را با طول و تفصیل عمل کند زیرا پیروی از هر قانونی باشد تو ام با ایمان و اطمینان باشد و با فقدان ایمان دستورات روانشناسان تأثیر نخواهد کرد.

و دردی از جامعه دوانیکند.

و چه با خود داشمندان و استادان روانشناس نیز گرفتار نگرانی -
های روحی باشند و در هنگامی که بایکحادتهای روبرو میشوند تعادل روحی خود
را ازدست بدند و دچار اضطراب و پریشانی فکری بشوند.

البته نمی توان مفید بودن روانشناسی را انکار نمود ولی باید اعتراف نمود
که اثرش بسیار سطحی و موقت است و ممکن است همچون قرص مسکنی بطور زود
گذرا عصاب را تخدیر نماید اما هیچگاه نمیتوان بوسیله دستورات روانی فقط ،
ذیانهای کشنه تمدن کنونی و بیماریهای گوناگون روحی را ریشه کن ساخت و
دلیلش آنست که با این توسعه ای که در علوم روانی پیدا شده و با این وسائل مجهزی که
در اختیار روانشناسان قرار گرفته ، روز بروز بر تعداد مراجعین بیمارستانهای
روحی افزوده میشود (۱).

* اسلام و تأمین آرامش روان

یکی از هدفهای مقدس اسلام مبارزه با نگرانیهای روحی و تأمین آرامش
روان است و برای آنکه بشر در این اقیانوس بیکران زندگی دستخوش امواج کوه
پیکر حوادث نشود و قدرت مقاومت در مقابل ناملائمات را داشته باشد اورا بعالمی
ماوراء الطبیعت مرتب ساخته است .

اولین درسی که در مکتب انبیاء تعلیم داده می شود ایمان و عقیده بمبدعه
است ، اعتقاد پروردگاری که عالم و حکیم است و فقط اراده اوست که حاکم
بر جهان هستی است و هر حادثه ای که روی میدهد طبق علم و حکمت اوست .
آن خداوندی که کار لغو و عبیث ازاو سرنمیزند و تام صلح و حکمتی در کار
نباشد حادثه ای بوقوع نمی پیوندد . واین عقیده بمبدعه که در اولین مرحله با فراد
بشر تلقین میشود آثاری شگرف از خود باقی میگذارد که یکی از آثارش تضمین
آرامش روان و اطمینان قلب است .

(۱) و بهترین گواه همان عقیده دکتر کارتر یک روانشناس مشهور آمریکائی
است که در فوق نقل شد

آرامش روان

برای کسیکه ایمان پیروزدگار عالم دارد اضطراب و پریشانی مفهومی ندارد زیرا ایمان همچو پایه های محکمی است که بنارا از ویرانی ها حفظ میکند ، ایمان همانند ریشه های نیرومندی است که درخت کهن سال را از طوفانها نگاه میدارد .

این ایمان است که افراد را در مقابل حوادث از اضطرابات و پریشانی ها بیمه نموده و در پرتو ایمان با اطمینان هرچه بیشتر میتوان با مشکلات زندگی مبارزه نمود .

گذشته از نیروی ایمان بمبدع، یکی دیگر از عواملیکه موجب آرامش می - شود عقیده بمعاد و اجر و پاداش اخروی است که افراد را در مقابل حوادث و ناملایمات از اضطرابات روانی محفوظ میدارد .

بادرنظر گرفتن چنین پناهگاهی و با کسب چنین نیروئی از عالم غیب ریشه اضطراب و نگرانی کنده میشود و همچون کشته که در کنار ساحل برای حفظ از تلاطم دریا لنگر انداخته بشری هم که متوجه خدا و معاد است آن خداوندی که نیروی خارق العاده او آفریننده نیروهای است، وقدرتی فوق قدرتها و اراده - اش حاکم بر اراده ها است، بشر با چنین نیروئی آرامش و تعادل روحی خود را حفظ مینماید .

آری مسلمان از قرآنی الهام میگیرد که فرموده است : الا بذکر الله تطمئن القلوب واذ کنایکه با جملة کوتاه : الا ان اولیاء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون درس آرامش روان میدهد و میکوید: کسیکه دوستدار خداوند قدرت آفرین است همواره باید داد ای آرامش روان و اطمینان قلب باشد و ترس و اضطراب و پریشانی را از خود دور نماید

امايد است هرچه زود تر با اجراء دستورات جهانی اسلام و در پرتو آرامش روان توده های انسانی بتواند بمراحل عالی کمال و سعادت مادی و معنوی نائل آید

بايان